אחמד × ומוחמד × ×

(או: כך יושג השלום המייוחל)

האמריקאים מאיימים שאם יצחק שמיר לא ימצא פלסטינים כדי לנהל איתם משא־ומתן משמעותי, הוא ייאלץ לשאת ולתת עם אש"ף, טפר־טפרטפו.

שמיר נענה לאתגר. הוא כבר מנהל משא־ומתן עם פלסטינים אותנטיים. אולם, כפי שהודיע הדובר שלו, אין הוא יכול לזהות את הפלסטינים האלה, שמא יירצחו על־ידי בני־עמם.

אם כן, זהו התסריט למשא־ומתן בדרך לשלום:

בבוא העת ייפתח המשא־ומתן הרישמי. המוני עיתונאים מכל העולם יצבאו על בניין מישרד ראש־הממשלה.

בשעה היעודה תגיע המישלחת הפלסטינית במכונית אטומה, בלי חלונות, שתועמד לרשותה על־ידי שרות בתי־הסוהר. מן המכונית ייצאו הנציגים המוסמכים של העם הפלסטיני כאשר ראשיהם ופניהם עטופים בכפיות. לעיתונאים לא יינתן להתקרב.

במישרד ראש־הממשלה יונהגו סידורי־ביטחון קפדניים. כל הפקידים יורחקו מראש מן הבניין. השרותים המישרדיים יסופקו על־ידי אנשי־שב"כ בכירים.

במהלך המשא־ומתן יינתן לטלוויזיה הישראלית לראיין את דובר המישלחת הפלסטינית. הנציג יצולם מאחור, וקולו יוסווה על־ידי מיתקן אלקטרוני, לבל יזוהה.

בתום המשא־ומתן ייחתם חוזה־השלום ההיסטורי בין מדינת־ישראל וההנהגה האותנטית והמוסמכת של העם הפלסטיני. מטעם ישראל יחתמו יצחק שמיר ומשה ארנס. מטעם המישלחת הפלס־טינית יחתמו שני אישים אותנטיים. אחד יחתום באיקס אחד (×) ואחד בשני איקסים (××), כדי שזהותם לא תיוודע לעולם, וכך יינצלו חייהם.

כך יושג סוף־סוף השלום המייוחל, אש"ף יחוסל והאינתיפאדה תגווע.

איך להרוויח 37 מיליון

מישהו מעוניין להרוויח קצת כסף, נגיד 37 מיליון דולר? הנה עצה:

פנה אל שר־התיירות וגלה לו שהחלטת ליישב את המולדת על־ידי הקמת בית־מלון בלב ארץ־ישראל השלמה, בשומרון.

בחר לך מקום מתאים. נגיד: אריאל. אתה יכול לקרוא למלון בשם המלאך אריאל, ואולי תזכה גם בחסותו של שר־התעשייה־והמיסחר.

מסרשדו

פנה לראש־הממשלה ולשאר שרי־הליכוד. הסבר להם שבניית המלון תיצור עובדה בשטח, ועל כן תבטיח את שליטת עם־ישראל בארץ־ישראל לנצח־נצחים.

חפש לך ידיד במישרד ראש־הממשלה. תמיד יימצא ידיד למי שעומד להרוויח 37 מיליון דולר.

אין לך כסף להשקיע? אל דאגה. אין צורך.

אהבת־ארץ־ישראל תעזור לך. דרוש מהממשלה מענק, הלוואה, שיחרור ממיסים, איזור־פיתוח א', קרן־התנחלות, גוש־אמונים — לא חשוב מה. תמיד יש קרנות גלויות וסודיות למען יישוב ארץ־ישראל. יש גם מיליונרים יהודיים־אמריקאיים המוכנים לעזור לתוכנית לאומית כזאת.

בנה את המלון. קרא לראש־הממשלה לחנוך אותו, ולשר־ה־תיירות לשאת את דברו. הטלוויזיה תבוא לסקר בהרחבה. אורי פורת או יורשו ידאגו לכך.

אחר־כך חכה. אם התפוסה תהיה מלאה — מה טוב. אם יהיה המלון ריק — גם טוב. תוכל תמיד לומר שזה בגלל האינתיפאדה, ולהאשים את אוולת־ידו של שר־הביטחון.

העיקר הוא לחכות. שנה, שנתיים, שלוש. בבוא היום המר וה־נמהר ישלמו לך 37 מיליון דולר, חופשיים ממס, כדי שתסתלק משם בשקט, ולא תקים מהומות.

אם תהיה חכם, תישאר במלאך אריאל גם אחרי הפינוי, ותזיל דימעה חרישית כאשר הרגל הפלסטיני יעלה בתורן. תוכל לנהל את מלאכ אריאל, כפי שזה ייקרא אז, ולארח את יאסר ערפאת בכבודו ובעצמו בסוויטה המלכותית.

התחייבות בלתי־חוזרת

אנשי גוש־אמונים אומרים שיש להם רשימה ארוכה של מתנח־לים (סליחה, מתיישבים), המוכנים לעלות על הקרקע ביהודה שומרון ורצועת עזה.

ממש עומדים בתור.

כולם פסריוטים נאמנים, אידיאליסטים, שאש אהבת־המולדת בוערת בעצמותיהם.

אני מציע לבחון את הדבר בצורה פשוטה ביותר. חוו הצעתי:

כל מתנחל/מתיישב, המבקש לעלות על הקרקע, לבנות בית או להקים עסק בשטחים המשוחררים, יתבקש לחתום על הטופס הבא:

„אני הח"מ ..... בדעה צלולה ובהכרה ברורה, מודיע בזה:

„אני מבקש להתיישב בשיטחי המולדת המשוחררת, מעבר לקו הירוק, מתוך אהבת ארץ־ישראל ועם־ישראל, ורואה בכך מילוי חובה קדושה ומיצווה לאומית.

„אי לכך הריני מתחייב בזה שאם חלילה תחליט ממשלת־ישראל לוותר על השטח הזה, לא אבקש ולא אקבל שום פיצויים כספיים או אחרים, בכל צורה שהיא. הריני מוותר מראש על כל תביעה שהיא, כספית או אחרת, בגין מילוי מיצוות ההתיישבות בשטחים המשוחררים. שכר מיצווה מיצווה.

„התחייבות זו היא בלתי־חוזרת, ואינה ניתנת לביטול.

„היא ניתנת בשמי ובשם כל בני מישפחתי, יורשיי ועיזבוני.

„ולראייה באתי על החתום..."

אורי אבנרי

יום־יום איש־איש

איש דגול לגמרי

את ג'ו סיסקו פגשתי רק פעם אחת, ואז יצאתי מהפגישה ברגשות מהולים.

זה היה בסוף שנות ה־60, בימי הנשיא ריצ'ארד ניכסון. ערכתי סיור בארצות־הברית כדי לשכנע מדינאים בכך שלא יהיה שלום בלי הקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל.

פגשתי את הלורד קאראדון, אבי ההחלטה 242, את יוסט, ראש מישלחת ארצות־הברית באו"ם, את הארולד סונדרס בבית־הלבן, ואת האיש המוסמך במישרד־החוץ. זה היה סיסקו.

הפגישה נקבעה לשעה 11, ונאמר לי שמר סיסקו יוכל להקדיש לי חצי שעה. הגעתי למקום כחמש דקות לפני המועד. הובילו אותי לחדר־האורחים, ושם הצטרפו אלי כמה פקידים. שוחחנו על הנושא. בשעה 11 בדיוק — על הדקה! — נכנס ג'ו סיסקו הגדול. הוא שאל אותי עלי ועל דיעותיי, ונתן לי הרצאה על עמדת ארצות־הברית, השיב לשאלותיי. בשעה 11.30 בדיוק — על הדקה! — קם, נפרד ויצא מהחדר. עוזריו נשארו איתי עוד כמה דקות, ולבסוף ליוו אותי ברוב כבוד עד לשער הבניין.

כל זה היה קצת חשוד בעיניי. הכל היה מדוייק מדי, חלק מדי, מבויים מדי. האיש נראה יותר מדי כמו בוס של המאפיה בסרט הוליוודי.

מובן שלא שיכנעתי אותו. גם את שאר בעלי־שיחי לא שיכנ־עתי אז. (בינתיים הגיעו כמעט כולם לדיעות שהבעתי באוזניהם אז.) אולם היה מקובל להניח שסיסקו פועל למען השלום, שהוא בעל דיעות מאוזנות, שהוא פועל מאחורי הקלעים כדי לדחוף את ממשלת־ישראל (ממשלת גולדה מאיר) לעמדות פשרניות יותר.

עכשיו נתקלתי בשמו של סיסקו שוב. הוא התנוסס תחת גילוי־דעת שפורסם כמודעה בניו־יורק טיימס. הוא הופיע ברשימת „14 מדינאים ומדענים דגולים", כפי שהגדירו את עצמם, שהתכנסו וחיברו גילוי־דעת משותף.

כדי לדעת מי העורב, כדאי לזהות את הזרזירים. ובכן: ג'וזף צ'ורבה (או חורבה), שותפו הוותיק של מאיר כהנא, כש־שניהם פעלו כסוכני האף־בי־איי והקימו מכונים פיקטיביים לצורך זה. האלוף (מיל') ג'ורג' קיגן, לשעבר איש־המודיעין של חיל־האוויר האמריקאי, איש הימין הקיצוני־קיצוני, מין גנרל אמריקאי. שמואל כץ, הרוויז־יוניסט הוותיק שגינה את מנחם בגין מפני שבגין היה מתון מדי לטעמו. משה זק ממעריב (מדינאי? מדענ?). תת־אלוף אה־רון לברן, האיש הבולט בחוג הקצינים של הימין הקיצוני. וכן הלאה.

אלי דסק, העולם הזה

סיסקו

ומה אומרים הדגולים? שמדינות־ערב מסרבות להכיר בישראל. שישראל כבר החזירה 91% מהשטחים שכבשה ב־1967, ושנסיגה נוספת תגרום לאסון. שהאינתיפאדה („ההתפרעויות") אינה מרי אמיתי, אלא מזימה להשמדת ישראל. שישראל צודקת בכך שהיא רוצה לנהל משא־ומתן עם תושבי „יהודה, שומרון ועזה" (כך באנגלית!) ושאש"ף עוסק ברציחות כדי למנוע זאת. וכו' וכו'.

גנדי היה חותם על כל מילה. גם מאיר כהנא. גם ביבי נתניהו.

מותר לסיסקו לחתום על כל גילוי־דעת שהוא, בכל חברה שהיא. אם אלה ידידיו, יבושם לו. אך אם הוא דוגל בדיעות כאלה כיום, יש להניח שהוא דגל בהן גם אז, כאשר התיימר לפעול למען „תהליך־השלום". אל נתפלא אם יתגלה לנו, בעוד 20 שנה, כי אלה הן גם דיעותיהם של הפועלים למען „תהליך־השלום" בוושינגטון כיום.

מיכתב לשר־התיקשורת

לגד יעקובי, שלום,

הייתי שולח לך מיכתב זה ברדואר, אבל אני חושש שמא יאבד בדרך. לכן אני מעבירו בדרך זו.

אז ככה. יש לי בעייה.

היא לא התחילה מהיום, ולא בתקופת־הכהונה שלך. זה התחיל לפני הרבה־הרבה זמן. עוד בימי כהונתו של מר איסר הראל כממונה על ביטחון־המדינה, לפני שהחליף תפקיד בידיוני זה בספרות בידיונית.

באותה עת התחלתי לשים לב לכך שחל עיכוב גדול וקבוע במסירת המיכתבים לדירתי. העיכוב הממוצע היה חמישה ימים.

כאשר נבחרתי לכנסת, היה איחור זה מורגש במיוחד. את כל הדואר שנשלח אלי מהכנסת קיבלתי באיחור של חמישה ימים, בהשוואה לשאר חברי־הכנסת. זה כלל גם מיכתבים שנשאו את חתימתו של נשיא־המדינה, הזמנות לישיבות הכנסת ולאירועים ממלכתיים אחרים, שהגיעו לרוב אחרי שהאירוע כבר התקיים.

כדי לבדוק את הדברים, שיגרתי מיכתבים לעצמי ולאחד השכנים שלי. השכן קיבל את המיכתב חמישה ימים לפניי.

כאשר זה נמאס לי, פניתי אל שר־הדואר דאז, אלימלך רימלט. ביקשתי ממנו לחקור תופעה מוזרה זו. רימלט, איש הגון, אמר לי בגילוי־לב: אין לך מה לפנות אלי. זה לא נוגע למישרד־הדואר. זה נוגע למישהו אחר.

כששאלתי מי זה המישהו־אחר, אמר: „השתמש בשכל שלך."

כך זה נשאר עד היום. את רוב ההזמנות לאירועים אני מקבל אחרי שהתקיימו, וזה פוטר אותי מן הצורך ללכת לתגיגות בר־מיצווה ולחתונות, לפתיחות של תערוכות־תמונות ולהצגות־תיאטרון.

אבל באחרונה, אדוני השר, ירדה עלי צרה נוספת. והיא נוגעת במישרין למישרדך שלך.

אנשים מטלפנים אלי מכל רחבי הארץ, ולא־אחת גם מרחבי העולם, ושואלים אותי מהי כתובתי החדשה. כשאני משיב להם שאני גר מזה 30 שנים באותו המקום, ושאין לי כל כוונה לעבור לדירה אחרת, הם מגיבים בתמיהה. בפי כולם אותו הסיפור: הם שלחו מיכתבים לדירתי, והמיכתבים חזרו אלי־הם, תוך ציון רישמי שהנמען אינו גר שם.

יעקובי

זה לא הפריע לי כל עוד היו אלה הודעות של הבנק על אובר־דראפט וחשבונות שונים. אבל כשהודיעו לי אנשים בארצות־הברית שהם שלחו לי חומר חשוב, ושזה הוחזר להם על־ידי דואר־ישראל, זה התחיל להרגיז אותי.

פניתי לדואר. ביקשו סליחה, הודיע שיש אי־הבנה, שהכוונה היתה להעביר את המיכתבים מכתובתי הפרטית לתא־הדואר של השבועון. הבטיחו שמעתה הכל יתוקן ויסתדר. אבל שום דבר לא תוקן, שום דבר לא הסתדר, ומנהל סניף־הבנק שלי הודיע לי בייאוש שאינו יודע מה לעשות. ההודעות הנשלחות לביתי חוזרות אליו. הוא מבקש לשלוח מישהו שייקח את כל החבילה.

אז כבוד השר, אני פונה אליך. עשה משהו.

תודה.

נ.ב.: את התשובה אל־נא תשלח ברואר. המיכתב יחזור אליך.

פאטנט יהודי

יש לי שעון־שבת בבית.

לא חזרתי בתשובה. אבל יש שעון־שבת.

מכיוון שהרעיון לא היה שלי, אלא של רחל אבנרי, אני יכול להגיד שהוא גאוני.

וזה העניין:

בתוקף תפקידי אני אמור לשמוע חדשות בכל שעה. בעיקר בבית.

השעונים בביתי יודעים זאת. אבל יש להם חוש־הומור משלהם.

ההומור של השעונים מתבטא בכך שהם משחקים בי. אני נזכר בעוד מועד שעור מעט ישודרו החדשות. אני מביט בשעון, והנה השעה היא שבע דקות לפני. שבע דקות, רומז לי השעון, זה המון זמן. בשבע דקות אפשר לעשות כל מיני דברים. להוציא את המרק מהמקרר ולשים אותו על האש. או להדיח את הכלים. או לחפש בארון־הספרים את הספר הדרוש לי למאמר, ו־־־

אני מביט בשעון. השעון צוחק לי בפנים. השעה היא ארבע דקות אחרי.

כך כמה פעמים ביום.

רחל מצאה את הפיתרון. יהלום חותך יהלום. שעון ידפוק שעון. ולא סתם שעון, אלא שעון־שבת. שעון שהמציא המוח היהודי כדי לרמות את אלוהים בכבודו ובעצמו.

עכשיו מחובר הרדיו לשעון־שבת. דקה אחת לפני כל שעה שלמה מופעל הרדיו אוטומטית. אני שומע את החדשות. כל מהדר־רה.

הוא שנאמר: המוח היהודי ממציא לנו פאטנטים.

הומור סובייטי

מוטי חייט, הספר שלי, עולה לא־חדש מליטא שבברית־המועצות. סיפר לי את הבדיחה האחרונה המתהלכת במוסקווה.

כמה חבר'ה גנבו משאית עמוסה בארגזים של וודקה. המישט־רה הצליחה לתפוס אותם למחרת היום. המשאית היתה ריקה.

„איפה הוודקה?" חקרו השוטרים.

"מכרנו!"

"אז איפה הכסף?"

"שתינו וודקה..."